

Evald Christensen: Det foreliggende spørgsmål har nu i mange år været på dagsordenen, men vi ved jo alle, hvorfor arbejdet med at løse problemerne har været så længe. Min gruppe ser med velvilje på fremme af arbejdet med at få vor folkeskole bygget således, at det arbejde, der dér skal gøres, og det liv, der dér skal leves, får gode og lyse kår. Det gælder både arbejdet med hensyn til barneskolen og arbejdet til gavn og glæde for vor ungdom.

Det behøver ikke at være paladser, der bygges, når vi nu skal til for alvor at tage fat. Det forekommer mig, at man somme steder er gået lidt for vidt i retning af at bygge noget vældigt stort; det behøves jo ikke, for at man kan få en god og brugelig skole, der kan gå i spidsen for at skabe gode forhold for den almindelige befolkning. Der behøver jo ikke at være en helt urimelig forskel mellem de bygninger, befolkningen bor og lever i, og de skoler, som vore børn skal gå i, og de lokaler, vi skal have til vor ungdom for dér at skaffe den god fritidsbeskæftigelse. Jeg vil minde om, at i tyndt befolkede egne kan det somme tider være endda meget vanskeligt at få bygget det, der skal bygges, sådan at det kan stå mål med det, som bygges i tættere befolkede egne, og man må også gøre det muligt at få gennemført byggeriet disse steder.

Med hensyn til forsøgsundervisningen deler jeg det ønske, at der bliver mulighed herfor. Det er altid en hjælp til at få det bedste frem, som man nu kan magte indenfor skolearbejdet. Også med tanke på kommunernes økonomiske stilling vil jeg være med til at opfordre til, at man får en ajourføring af forholdene.

Jeg vil også nævne vore friskoler. Vi ønsker i alt fald, at de må få samme kår at leve og arbejde under som vor folkeskole. Jeg anerkender i høj grad det, som skete i 1946, da man gav friskolerne større mulighed for at bygge og arbejde, så de kunne få bedre kår for deres arbejde. Jeg håber, at man husker dem nu, da de jo er inde under de samme vanskeligheder som vor folkeskole med hensyn til at få bygget og indrettet skoler så godt som muligt for det arbejde, der skal gøres.

Til sidst vil jeg sige, at det glæder mig, vi skal have en udvalgsbehandling; jeg håber, den bliver grundig og god. Jeg vil have lov at forbeholde mig min stilling, indtil det arbejde er gjort, og skal på min gruppes vegne tage endelig stilling til den tid.

Elin Appel: Jeg finder, at dette lovforslags princip er usædvanlig rigtigt, nemlig det

princip, at man giver visse regler for de økonomiske forhold og dermed altså rammerne om vort skolearbejde, men derefter siger om selve det væsentlige, altså indholdet i skolearbejdet, at derom bemyndiger man undervisningsministeren til selv at træffe bestemmelse. Det er et aldeles fortrinligt princip. Hvis vi fulgte det princip noget mere her på Christiansborg, kom der vist noget bedre ud af arbejdet. I særdeleshed på skolearbejdets område er det aldeles fortrinligt, at man indrømmer, at det kan vi sandelig ikke overse her. Jeg tror, der er en kontrol, som vi i altfor høj grad overser, nemlig livets kontrol; det er trods alt den effektiveste. De forsøg, som foranstaltet i kraft af den bemyndigelsesparagraf, der her findes, vil blive prøvet af livet, og så vil det vise sig, om de duer eller ej, og det er en meget bedre prøve end den, både rigsdagen og den røde bygning kan præstere. Derfor finder jeg, det er en usædvanlig god ting, som ligesom bemyndigelsesparagraffen i seminarieloven virkelig er et af de store huller, hvor noget nyt kan gro frem. Vi er herinde altfor tilbøjelige til at hylde det gamle princip fra enevælden: vi alene vide, og netop når vi her opgiver vi alene vide-princippet og siger til folk, at de selv må bestemme, selv prøve sig frem, tror jeg, vi har slået et hul i den højtideliggørelse af os selv, som vi er så tilbøjelige til, og at det vil vise sig at være godt.

Nu er der bare det at sige, at det skal også være tilbunds, vi giver denne indrømmelse. Når vi her indrømmer, at forsøgsarbejdet må gøres, er det ingenlunde en indrømmelse tilbunds, hvis vi forlanger givne resultater. Vi, som er lærere i en skole, ved, at hvis vi, når vi får lov at drive forsøgsarbejde, på forhånd er forpligtet til at komme til et bestemt resultat, er det ikke noget forsøg. Hvis man derfor nu forlanger nået et bestemt endemål, er det ingenting værd.

Vi kan formodentlig allesammen blive enige om, at der er problemer i skolen — det fremgår også af forhandlingerne i dag. Men vi kan ikke blive enige om, af hvilken art problemerne er, og ikke om, hvordan de skal løses. Det er et spørgsmål, om vi behøver at blive enige om løsningen, om der ikke er flere løsninger, der kan gro ved siden af hinanden. Men det er givet, at man aldrig nogensinde har lov til at forlange, at forsøg skal ende på den og den facon. Når derfor det ærede medlem hr. Karl Olsen siger: vi anerkender ikke en krise, så er det for det første ligegyldigt, for hvis den er der, skal den nok vise sig. Men hvis man